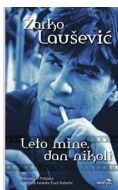

Tokrat vam predstavljamo šest knjig, vezanih na nekdanji jugoslovanski prostor oziroma zaznamovanih z žalostnim dogajanjem po drugi svetovni vojni in med bratomornimi vojnami. Knjige so posebne, polne bridkih zgodb, in čeprav se vam bo morda zazdelo, da berete fiktivne romane in napete kriminalke ... ne, to so resnične, pogosto kar prvoosebne zgodbe, ki jih morate prebrati, da boste razumeli, cenili in ljubili življenje.

Jugoslavija v literarni podobi, včeraj in nikoli več

Katarina Macele; foto: prom. material

Neverjetna avtobiografija enega najperspektivnejših jugoslovanskih igralcev iz osemdesetih, čigar kariera in življenje sta začela razpadati sočasno z bivšo državo. Leta 1993 je bil v Podgorici vpleten v hud pretep, v katerem je sicer v samoobrambi ubil dva fanta in enega huje ranil ter bil obsojen na zaporno kazen. V knjigi se spominja nesrečnega večera, pogosto filozofska in eksistencialna razmišljanja prekine z anekdotami iz zanimivega zaporniškega življenja, ki je bilo času primerno grozljivo, klavstrofobično in polno strahu. Laušević, z nagradami ovenčani igralec, se je skozi prestajanje kazni v prvi vrsti prekalil kot človek, seveda pa tudi kot pisatelj. Beremo svojevrsten dokument časa in ob skorajšnjem propadu človeka spremljamo tudi razpad države skozi okno zatohle zaporniške celice.

NIHČE, Mehmedalija Alić (Cankarjeva, založba)

Čmok v grlu, solze v očeh, strah, jeza ... skozi bogato paleto čustev sem se sprehodila med prebiranjem življenjske zgodbe Mehmedalije Alić oz., kot je povedal Boštjan Videmšek - NIHČE je življenjska zgodba človeka in človečnosti. Mehmedalija je v Slovenijo prišel kot najstnik iz Potočanov pri Srebrenici, se tukaj izsolal za rudarja, marljivo delal, si ustvaril družino, gradil hišo v Bosni, nato pa ... je prišla vojna, v kateri je izgubil ogromno članov svoje družine, seveda tudi hišo, v Sloveniji je izgubil državljanstvo in postal "izbrisani". Začel je biti neizprosno bitko z birokratskimi mlini in jo po skoraj desetletju dobil, a najbrž ni slutil, da ga čaka nova življenjska preizkušnja - postal je vodja ra ziskovanja v Hudi jami. Stare rane iz drugega sveta so se na novo odprle in lahko rečem, da je Mehmedalija v svojem življenju tako rekoč doživel vse in preveč, a predvsem ostal zvest sam sebi. To pa zmorejo le redki.

DROBTINICE Z MIZE, Veljko Barbieri (Didakta) in TITOVA KUCHARICA, Anja Drulović (Založba Mladinska knjiga)

Pa zaključimo prijetneje, ob hrani ... hrvaški pisatelj in gastronomski strokovnjak Barbieri je vsebine svojih odličnih televizijskih oddaj zbral v imenitni knjigi, v kateri nam ponuja izvrstne recepte celotnega Sredozemlja, zabeljene s kančkom zgodovine ter kulturnim in splošnim izročilom, ki ima tudi pri prehranjevanju vsekakor pomemben pomen (in namen). Drulovićeva je po drugi strani pripravila odličen izbor jedi, ki so bile postrežene na svečanih kosilih in večerjah, ko se je nekdanji jugoslovanski voditelj Tito srečeval z najpomembnejšimi svetovnimi voditelji in zvezdami - od Stalina, Churchilla, Nixona, Castra do Sophie Loren, Elizabeth Taylor, Indire Gandhi in mnogih drugih. 62 receptov, pravič objavljene fotografije ter zgodovinske in družabne okoliščine srečanj, zato gre tudi v tem primeru za zanimivo in poučno gastronomsko čtivo.

SKRITO POVELJE, Draga Potočnjak (Založba Sanje)

Po dobrih dvajsetih letih postaja očitno, da desetdnevna osamovojitvena vojna (ali skupek bitk) skriva kopicico zelo temnih madežev. Sestrelitev helikopterja gazela 27. 6. 1991 je eden izmed njih, a kot se odstira skozi mojstrsko napisan raziskovalni roman Potočnjakove (sicer svakinje Antona Mrlaka, pilota ne srečnega helikopterja), gre le za enega od madežev, ki zakriva resnično vojno dogajanje in spletke v ozadju, prekupčevanje z orožjem, prisluškovanja, spretno menjava političnih smeri, vse pa z bolešno željo po oblasti in nadzoru. Potočnjakova je kot Šurc in Zgaga z delom V imenu države dregnila v osir, a zaradi zaledja avtentičnih dokumentov in pričevanj se ji najbrž ni treba bati posledic. Bojimo se lahko Slovenci, saj postaja jasno, kdo vodi našo državo in vleče niti. Kdo je izdal tajnega in požrtvovalnega sodelavca, zavednega Slovenca, kdo je zavoljo propagande ukazal sestrelitev in začel pripravljati poligon za pohod na oblast? Neverjetno pretresljivo in žal resnično branje.

GOLI OTOK - TITOV GULAG, Božidar Jezernik (Založba Modrijan)

Jugoslovanski narodnoosvobodilni boj se je ves čas prepletal tudi z bratomorno vojno, partizanske "romantike" pa je bilo konec hitro po vojni leta 1945 - najprej s številnimi poboji domobrancev (in njihovih družin) in vseh, ki so sodelovali z okupatorjem; kasneje pa z morda še hujskim, notranjim bojem za oblast. Sovjetski zvezi Titova svojeglavost in koketiranje z nerazvitiim ter predvsem Zahodom ni bila povšeči, zato so hoteli uporniškega predsednika odstraniti. A jim to ni uspelo - prav nasprotno! Sprožili so čisto znotraj jugoslovanske Komunistične partije in odprli poglavje Goli otok - za mnoge pričevalce najhujše evropsko koncentracijsko taborišče, kjer so obsojence razčlovečili, da so ostali le še blede sence. Avtor v knjigi spretno prepleta omenjene zgodovinske prelomnice, lastna razmišljanja in pričevanja preživelih taboriščnikov.

Nagradna igra

Zastavljamo vam tri vprašanja. Pravilni odgovori na vsa tri bodo petim izžrebancem prinesli po eno čudovito knjigo (Scott Jurek: Jej in teci;

John Boyne: Osupljiva zgodba Barnabyja Ricketta; Asja Hrvatin: Lepe punce lepo bruhajo; Kirsten Boie: Alhambra; in Patrick Ness: Sedem minut čez polnoč).

Nagradna vprašanja:

Iz katere države prihaja glavni junak knjige Stoletnik, ki je zlezel skozi okno in izginil, avtorja Allana Karlssona?

Katerega leta je Krištof Kolumb odkril Ameriko?

Kje poteka slovit ultramaraton Badwater, po mnenju mnogih ena najtežjih tekaških preizkušenj na svetu, kjer je Scott Jurek zmagal dve leti zapored?

Od srede do petka boste namige našli na naši facebook strani. Odgovore in svoje podatke (ime, priimek, naslov, telefon) pošljite na naš spletni naslov stop@kratermedia.si, in sicer do torka, 20. avgusta.